

Usnesení Nejvyššího soudu SR ze dne 28. 2. 1991, sp. zn. 1 To 16/91

Číslo: 37/1992

Právní věta:

Pracovnička orgánu povereného starostlivosťou o mládež (OSRD), ktorá je prítomná v prípravnom konaní pri výsluchu mladistvého, nemôže súčasne plniť funkciu tlmočníčky v zmysle § 28 Tr.por.

Soud: Nejvyšší soud SR

Datum rozhodnutí: 28.02.1991

Spisová značka: 1 To 16/91

Číslo rozhodnutí: 37

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Tlumočník, Vyloučení orgánů činných v trestním řízení

Předpisy: 141/1961 Sb. § 28

141/1961 Sb. § 34

141/1961 Sb. § 41 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Najvyšší súd SR zamietol podľa § 148 odst. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť krajského prokurátora podanú proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 21. januára 1991, sp. zn. 1 T 34/90.

Z odôvodnenia :

Citovaným uznesením krajský súd podľa § 188 odst. 1 písm. f) Tr. por. rozhodol, že trestná vec proti obvinenému L. T. a spol., sa vracia prokurátorovi na došetrenie. Toto okrem iného odôvodnil tým, že J. M., ktorý bol prítomný pri výsluchu ako tlmočník, nie je zapísaný v zozname tlmočníkov a v spise sa nenachádza ani doklad o zložení slubu v zmysle § 6 zák. č. 36/1967 Zb. Ďalej sa uvádza, že pri výsluchu mladistvého K. D. bola prítomná pracovníčka KNV-OSRD dr. I. M., ktorá súčasne plnila funkciu tlmočníčky. Krajský súd za danej situácie vyjadril požiadavku opätovných výsluchov mladistvého K. D. za prítomnosti tlmočníka s tým, že pracovníčka OSRD býv. KNV nemôže súčasne plniť funkciu tlmočníčky.

Krajský prokurátor v sťažnosti namietal, že len omylom do trestného spisu nebol založený doklad o zložení slubu tlmočníkom J. M., ktorý prokurátor pripojil k písomným dôvodom sťažnosti. Podľa názoru sťažovateľa dr. I. M. ako tlmočníčka by bola vylúčená len v prípade, kedy ako zástupkyňa OSRD podala opravný prostriedok. V tejto súvislosti poukázal na to, že objektivita výsluchu

obvineného bola zaručená navyiac prítomnosťou obhajcu a rodiča obvineného.

Najvyšší súd v súlade s ustanovením § 147 odst. 1 Tr. por. preskúmal napadnuté uznesenie ako i konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že sťažnosť nie je dôvodná.

Krajský súd dôvodne poukázal na okolnosť, že výsluch mladistvého K. Ď. v prípravnom konaní bol vykonaný v rozpore so zákonom. J. M., ktorý bol prítomný ako tlmočník pri výsluchu obvineného, nie je zapísaný v zozname tlmočníkov, a tak prichádzal do úvahy postup, ktorý je stanovený v § 24 zák. č. 36/1967 Zb. Podľa tohto ustanovenia možno pribrať za tlmočníka osobu, ktorá má odborné predpoklady a musia byť splnené ďalšie podmienky, t. j., že pre daný odbor nie je tlmočník zapísaný do zoznamu, prípadne zapísaný tlmočník nemôže vykonať úkon alebo, ak by vykonanie tlmočnického úkonu tlmočníkom zapísaným do zoznamu bolo spojené s neprimeranými ťažkosťami alebo nákladmi. Z rozhodnutia o pribratí tlmočníka v zmysle citovaného ustanovenia musí byť preto zrejmé, z akého dôvodu nebol pribratý tlmočník, ktorý je zapísaný v zozname tlmočníkov. Toto, ako aj doklad o zložení sľubu tlmočníkom J. M. sa v trestnom spise nenachádzalo, a tak krajský súd dôvodne poukázal na nedostatok postupu vyšetrovateľa. Zdôrazniť treba, že nestačí len dodatočné predloženie sľubu, ktorý zložil tlmočník, ale splnené musia byť aj ďalšie podmienky stanovené na pribratie tlmočníka, ktorý nie je zapísaný v zozname tlmočníkov.

Rovnako nepochybil krajský súd, keď dospel k záveru, že pracovníčka orgánu starostlivosti o mládež (OSRD), ktorá je prítomná pri výsluchu mladistvého obvineného, nemôže súčasne plniť aj funkciu tlmočnice, aj keď predtým zložila sľub v zmysle znenia § 6 odst. 2 zák. č. 36/1967 Zb. Orgán poverený starostlivosťou o mládež má osobitné postavenie v trestnom konaní proti mladistvému obvinenému, a to až také, ako majú strany v trestnom konaní v zmysle znenia § 12 odst. 5 Tr. por. (možnosť podania opravného prostriedku § 299 odst. 1 Tr. por.). Tento orgán sa predtým aktívne podieľa na zisťovaní pomerov mladistvého, doručuje sa mu odpis obžaloby, upovedomenie o hlavnom pojednávaní, odpis rozsudku, prípadne uznesenia za splnenia podmienok stanovených v § 298 odst. 2 Tr. por. Vo svojom súhrne sú to všetko skutočnosti, ktorými je vyjadrený určitý vzťah orgánu povereného starostlivosťou o mládež (jeho pracovníkov) tak k orgánom vykonávajúcim konanie, ako aj k stranám a ich zástupcom. Z tohto potom treba posudzovať aj možnosť určitej zaujatosti, osobitne, ak v správe podanej v zmysle znenia § 292 Tr. por. je obsiahnuté stanovisko k pomerom obvineného, najmä ako sa správal pred spáchaním trestného činu a okolnosti dôležité pre voľbu prostriedkov vhodných na jeho nápravu. Pracovník orgánu povereného starostlivosťou o mládež vzhľadom na svoje osobitné postavenie v trestnom konaní proti mladistvému obvinenému nemôže preto súčasne plniť funkciu tlmočníka.

S prihliadnutím na znenie sťažnosti je potrebné uviesť, že v danom prípade je nerozhodujúca účasť obhajcu a matky obvineného na výsluchu, ktorý bol vykonaný za účasti dr. I. M. ako tlmočnice a súčasne aj pracovníčky orgánu povereného starostlivosťou o mládež. Obhajca svojou prítomnosťou využil právo mu vyplývajúce z ustanovenia § 41 odst. 2 Tr. por., pričom rovnako je tomu tak aj v prípade zákonného zástupcu obvineného (§ 34 Tr. por.). Tlmočník je pribratý nielen pre zabezpečenie objektivity, ale podľa znenia § 28 Tr. por. najmä z dôvodu, že obvinený neovláda jazyk, v ktorom sa konanie vedie. Môže nastať aj situácia, že ani obhajca neovláda tento jazyk a pri plnení svojich povinností na rozhovor s obvineným musí si nechať jeho vyjadrenie pretlmočiť.